

Realizacja pilotażowych programów zdrowotnych – udostępnianie danych pacjentów przez NFZ

Posted on 2026-04-02

Pismo Narodowego Funduszu Zdrowia (NFZ), które ostatnio wpłynęło do Prezesa UODO, po raz kolejny potwierdza, że istnieje potrzeba stworzenia właściwej podstawy prawnej do przetwarzania danych osobowych świadczeniobiorców w związku z realizacją programów pilotażowych w opiece zdrowotnej.



Narodowy Fundusz Zdrowia

NFZ działając jako administrator danych osobowych świadczeniobiorców, po wnikliwej analizie obowiązujących przepisów prawa powziął wątpliwości, czy podmiot zaangażowany w jeden z programów pilotażowych, wykonujący czynności koordynacyjno-organizacyjno-analityczne, ma prawo domagać się udostępnienia danych pacjentów z rejestrów NFZ. Są to bowiem dane szczególnej kategorii w rozumieniu RODO i mogą być przetwarzane po spełnieniu rygorystycznych warunków i zapewnieniu odpowiednich gwarancji.

W opinii NFZ podstawą legalizującą ich udostępnienie nie mogą być przepisy rangi rozporządzenia regulującego kwestie związane z realizacją programu pilotażowego. Nie stanowią jej także przepisy ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – zwłaszcza jej art. 188 ust. 1 pkt 4b, wskazywany przez Ministerstwo Zdrowia jako podstawa prawna żądania danych osobowych od NFZ. Dotyczy on bowiem wyłącznie przekazywania danych w celu terapeutycznym świadczeniodawcom prowadzącym aktualnie leczenie.

Narodowy Fundusz Zdrowia prosi Prezesa UODO o opinię

NFZ w swoim piśmie przedstawia obszerną analizę sytuacji, prosząc Prezesa UODO o stanowisko odnośnie do przesłanki, która legalizowałaby udostępnienie przez NFZ szczególnej kategorii danych osobowych pacjentów owemu wskazanemu wyżej podmiotowi wykonującemu czynności koordynacyjno-organizacyjno-analityczne.

Abstrahując od szczegółów sprawy, która zainicjowała korespondencję ze strony NFZ, wskazać należy, że stanowi ona kolejny dowód na to, że wciąż aktualne pozostają generalne zastrzeżenia Prezesa UODO odnośnie do przetwarzania danych osobowych w związku z realizacją programów pilotażowych formułowane zarówno w wystąpieniach, jak i opiniach legislacyjnych przedstawianych w odniesieniu do aktów wykonawczych wydawanych przez Ministra Zdrowia.

Wskazują one m.in. na:

- niedopuszczalność określania podstawowych kwestii dotyczących przetwarzania danych osobowych na potrzeby realizacji programów pilotażowych w formie aktu podstawowego,
- konieczność zainicjowania przez resort zdrowia zmian legislacyjnych w ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, mających na celu stworzenie jasnych i precyzyjnych regulacji ustawowych stanowiących podstawę dla przetwarzania danych osobowych w celu programów pilotażowych, w tym określenie w normach ustawowych: zakresu danych gromadzonych w czasie trwania programu pilotażowego, okresu ich przetwarzania, roli poszczególnych podmiotów przetwarzających dane, rozwiązań dotyczących wzajemnego przepływu danych (warunków udostępniania

Realizacja pilotażowych programów zdrowotnych – udostępnianie
danych pacjentów przez NFZ

danych i dalszego ich przetwarzania),

·potrzebę takiego konstruowania przez Ministerstwo Zdrowia przepisów rozporządzeń dotyczących realizacji programów pilotażowych, by zapewniona została ich zgodność z RODO,

·niezbędność wyeliminowania zgody pacjenta jako podstawy przetwarzania danych osobowych.